

AINEKAVA muusikaõpetuses 8. klassile

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Antud ainekavaga kujundatakse väärtus-, keele-, õpi-, sotsiaalset-, kodaniku-, algatusvõimepädevust ja kultuuriteadlikkust. Kujundatakse isiksuse eetilisi-esteetilisi väärtushinnanguid, rikastatakse tunde- ja mõttemaailma. Oluline on teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga, julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust, rõhutada musitseerimise osatähtsust. Teadvustada ja tähtsustada tuleb ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli. Muusikalised vilumused ja oskused omandatakse praktilise muusikalise tegevuse kaudu.

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

2. Õppeaine kirjeldus

Aine koostisosad: laulmine, muusika kuulamine, muusikaliste teadmiste ja oskuste omandamine, improvisatsioon, pillimäng, rütmiline liikumine.

Kõik osad on omavahel tihedalt seotud ja moodustavad harmoonilise terviku.

1. Laulmine ja hääle arendamine – laulmisega seostub õpilaste muusikaliste võimete ja teadmiste arendamine, nende tundeelu rikastamine muusikaliste elamuste kaudu.
2. Muusikalised teadmised ja oskused – omandamise eesmärgiks on meetrumitunnetuse, rütmi- ja helikõrguste tajude arendamine praktilise tegevuse kaudu.
3. Muusika kuulamine – eesmärgiks on õpilaste üldise silmaringi laiendamine, muusikalise maitse ning kuulamiskogemuste arendamine.
4. Improvisatsioon – fantaasia ja loomevõime arendamine, enda vahetu teostamine.

Ainetunnis viiakse läbi tegevusi, mis aitavad kaasa järgmiste oskuste arendamisele:

- Ühe- ja kaahäälsuse rakendamine laulmisel klassitunnis; kahe- või kolmehäälnelise laulmine kooris;
- Relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine, lauldes noodist lihtsamaid melodiasid;
- Vähemalt ühe pilli mänguvõtete omandamine.
- Pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos muusikaseerides.
- Muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimaluste loomine läbi laulmise ja pillimängu.
- Isiklike põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale.
- Muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest.
- Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine.
- Kultuuripildi laiendamine muusikasündmuste ning erinevate kultuuride tutvustamise läbi (kombed, teatrid, kontserdid, uudislooming, mediasündmused jne).

3. Hindamine

Sõltuvalt sellest, et lapsed pole võrdsete muusikaliste eeldustega, peab leidma edu ja positiivsete tulemuste saamiseks iga õpilase tugevama külje. Teoreetilised teadmised, õpitud repertuaari ettekanne (ilmekus, dünaamika, teksti selgus) ja kuulamine tulevad hindamisele üldistel alustel.

- Rakendatakse kujundavat hindamist, mille aluseks on õpilase individuaalne areng.
- Hinnatakse muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades taotletud õpitulemusi.
- Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis.
- Hinnatakse õpilase osalemist koolikooris, esinemisi kooliüritustel, kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel.
- Hinnatakse õpilase osalemist kirjalikes ja suulistes aruteludes.

Õppeaine, 8. klass, 1 tund nädalas, kokku 35 tundi

Kohustuslik teema/maht (tundi)	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta) Õpipädevused (õpioskused)	Metoodilised soovitusused (jaotus kolmeks õppemeetodite rühmaks: frontaalne töö-F; koosõppimine-K; iseõppimine – I)	Soovitusused lõimingu osas (jaotus kolmeks: üldpädevused (ka valdkonnapädevus) – ÜV; läbivad teemad – L; teised ained – T, kusjuures sulgudes tuuakse teema)	Soovitusused hindamise osas (hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ja väärtusi)
<i>Teema 1 (6 tundi)</i>				
<ul style="list-style-type: none"> • Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel klassitunnis; kahe- või kolmehäälnelise laulmine kooris; • Kõlaühtlus, hääle individuaalsete omaduste (tämbel, diapason) väljakujundamine; 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi. • osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kooli- ja kultuurielus; • laulab koolikooris õpetaja soovitusel; • oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos muusitseerides; • saavutab vaba, emotsionaalse, dünaamilise laulmisviisi; 	<p>Õppevahendid:</p> <p>muusikaõpik, hääl, heli- ja videosalvestised</p> <p>Meetodid:</p> <p>F: suunatud selgitus, video K: meeskonnatöö ehk ühislaulmine, demonstratsioon, diskussioon I: individuaalne töö, lauluraamatu pidamine, enesevaatlus</p>	<p>Õppeained</p> <p>Emakeel – õppeteemade lõimimine, keelevaist, diktsioon, välted; Kirjandus – laulutekstide analüüs ja ajastu tunnused, tuntud luuletajad kui laulutekstide loojad; Ajalugu – kultuuripärandite kandumine muusikasse; Sotsiaalne – sotsiaalse suhtlemise edendamine; Kunstiained – helid, värvid, muusikateoste illustreerimine; Lauluvara temaatiline mitmekesisus annab võimaluse lõimimiseks</p>	<p>Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis.</p> <p>Hinnatakse õpilase osalemist koolikooris, esinemisi kooliüritustel, kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel.</p>

			<p>väga erinevate pädevustega.</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Muusikaõpetusel on kandev roll teema „Kultuuriline identiteet“ elluviimisel – rahvamuusika ja pärimusmuusika ning selle tänapäevased tõlgendused.</p> <p>Läbivad teemad</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – õpilaste ideede toetamine, esinemisvõimaluste pakkumine.</p> <p>„Tervis ja ohutus“ – kunstide tasakaalustav mõju.</p>	
<i>Teema 2 (6 tundi)</i>				
<ul style="list-style-type: none"> • Muusikaline kirjaoskus • Noodikirja valdamine • Paralleelsed helistikud; • Vahelduv taktimõõt; • Triool, sünkoop; • T S D mõisted; 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omandab mõiste „paralleelsed helistikud“, oskab jälgida helistiku muutumist; • omandab mõisted „harmoonia“, „toonika“, „dominant“, „subdominant“; • oskab kasutada õpitud rütmifiguure; 	<p>Õppevahendid:</p> <p>muusikaõpik, noodivihik, hääl</p> <p>Meetodid:</p> <p>F: suunatud selgitus, kontrollitud diskussioon</p>	<p>Õppeained</p> <p>Emakeel – õigekiri</p> <p>Matemaatika – murdarvud, meetrum, löökide jagamine taktidesse, helide vältused</p>	<p>Rakendatakse kujundavat hindamist, mille aluseks on õpilase individuaalne areng.</p> <p>Hinnatakse</p>

		<p>K: paaristöö, rühmatöö, demonstratsioon, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, mõistekaart</p>		<p>õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis. Hinnatakse muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades taotletud õpitulemusi.</p>
<i>Teema 3 (2 tundi)</i>				
<ul style="list-style-type: none"> Klahvpillid; 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> omandab teadmised klahvpillidest, nende arengust; oskab tunda ja eristada erinevaid pilliliike ning pille nende kõlavärvi ja välimuse järgi; 	<p>Õppevahendid:</p> <p>muusikaõpik, muusikavihik, muusikainstrumendid, heli- ja videosalvestised</p> <p>Meetodid:</p> <p>F: loeng, suunatud selgitus loeng, suunatud diskussioon, video</p> <p>K: rühmatöö, muusikaanalüüs</p> <p>I: individuaalne töö</p>	<p>Õppeained</p> <p>Füüsika - akustika, helide teke, levimine ja omadused</p> <p>Läbivad teemad</p> <p>„Teabekeskond“ – info leidmine, selle analüüs; autorikaitse.</p>	<p>Hinnatakse õpilase osalemist kirjalikes ja suulistes aruteludes.</p>
<i>Teema 4 (4 tundi)</i>				
<ul style="list-style-type: none"> Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda osaledes kohalikus kooli- või kultuurielus; 	<p>Õppevahendid:</p>	<p>Õppeained</p> <p>Kirjandus – luulevormid ja looming</p>	<p>Rakendatakse kujundavat hindamist, mille aluseks on õpilase</p>

<ul style="list-style-type: none"> Kultuuripildi laiendamine muusikasündmuste tutvustamise läbi (teatrid, kontserdid, uudislooming, meediasündmused, muusikalise hariduse saamise võimalused jne). 	<ul style="list-style-type: none"> on kursis muusikaliste sündmustega kohalikul ja ka ülemaailmselt tasandil; valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida; 	<p>muusikavihik, hääl, heli- ja videosalvestised, meediamaterjalid</p> <p>Meetodid:</p> <p>F: suunatud selgitus, suunatud diskussioon, video</p> <p>K: rühmatöö, demonstratsioon, diskussioon väikestes rühmades, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, eneseanalüüs</p>	<p>Sotsiaalne – sotsiaalse suhtlemise edendamine.</p> <p>Ühiskonnaõpetus – kultuuriväärtused, mis on olulised ajalooliselt või kogukonna mõistes</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Muusikaõpetusel on kandev roll teema „Kultuuriline identiteet“ elluviimisel – rahvamuusika ja pärimusmuusika ning selle tänapäevased tõlgendused.</p> <p>Läbivad teemad</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – õpilaste ideede toetamine, esinemisvõimaluste pakkumine.</p> <p>„Keskond ja jätkusuutlik areng“ – sotsiaalne aktiivsus, seisukohtade ja hoiakute väljendamine.</p> <p>„Tervis ja ohutus“ – kunstide tasakaalustav mõju.</p> <p>„Tehnoloogia ja innovatsioon“ – uute</p>	<p>individuaalne areng.</p> <p>Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis.</p> <p>Hinnatakse õpilase osalemist koolikooris, esinemisi kooliüritustel, kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel.</p>
---	---	---	---	---

			tehnoloogiate katsetamine ja kasutamine. „Teabekeskond“ – info leidmine, selle analüüs; autorikaitse.	
<i>Teema 5 (8 tundi)</i>				
<ul style="list-style-type: none"> Rahvaste muusika (Jamaika, Hispaania, Brasiilia, Argentiina, Kuuba, Mehhiko, indiaanlaste, eskimote ning euroameerika ja afroameerika muusika); 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> omandab teadmisi õpitud rahvaste muusikast, nende kultuurist ja traditsioonidest; oskab eristada õpitud rahvaste rahvamuusikat; 	<p>Õppevahendid:</p> <p>muusikaõpik, muusikavihik, heli- ja videosalvestised, meediamaterjalid</p> <p>Meetodid:</p> <p>F: suunatud selgitus, loeng, suunatud diskussioon, video K: demonstratsioon, I: individuaalne töö</p>	<p>Õppeained</p> <p>Emakeel – õppeteemade lõimimine, keelevaist, diktsioon, välted; Kirjandus – laulutekstide analüüs ja ajastu tunnused, tuntud luuletajad kui laulutekstide loojad; Ajalugu – kultuuripärandite kandumine muusikasse, tavad ja kombed; Sotsiaalsed – sotsiaalse suhtlemise edendamine; Kunstiained – ajalooline kunstipärand ja arhitektuur; Üldpädevused</p> <p>Muusikaõpetusel on kandev roll teema „Kultuuriline identiteet“ elluviimisel – rahvamuusika ja</p>	Hinnatakse õpilase osalemist kirjalikes ja suulistes aruteludes.

			pärimusmuusika ning selle tänapäevased tõlgendused. Läbivad teemad „Teabekeskond“ – info leidmine, selle analüüs;	
<i>Teema 6 (4 tundi)</i>				
<ul style="list-style-type: none"> • Pillimänguuskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on saanud musitseerimiskogemuse vokaal- ja/või instrumentaal-koosseisudes; • oskab kasutada keha-, rütmi- ja plaatpille; • suudab rakendada musitseerides kitarril lihtsamaid mänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus; 	<p>Õppevahendid:</p> <p>muusikaõpik, muusikavihik, noodivihik, heli- ja videosalvestised, muusikainstrumendid, noodipuldid</p> <p>Meetodid:</p> <p>F: suunatud selgitus K: rühmatöö, demonstratsioon, õppemäng I: individuaalne töö, enesevaatlus</p>	<p>Õppeained</p> <p>Kehaline kasvatus – koordineerimine, hingamistehnikad; Matemaatika – funktsionaalne mõtlemine; Läbivad teemad</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – õpilaste ideede toetamine, esinemisvõimaluste pakkumine.</p> <p>„Tervis ja ohutus“ – kunstide tasakaalustav mõju.</p> <p>„Tehnoloogia ja innovatsioon“ – uute tehnoloogiate katsetamine ja kasutamine.</p>	<p>Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis. Hinnatakse muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades taotletud õpitulemusi.</p>
<i>Teema 7 (4 tundi)</i>				

<ul style="list-style-type: none"> Eesti popmuusika ajalugu; Isiklike põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> töötab läbi lühitutvustuse eesti popmuusika ajaloost; väärtustab heatasemelist Eesti muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; 	<p>Õppevahendid:</p> <p>muusikavihik, hääl, heli- ja videosalvestised, meediamaterjalid</p> <p>Meetodid:</p> <p>F: loeng, suunatud selgitus, suunatud diskussioon, video K: demonstratsioon, analüüsi ülesanded, õppemäng I: individuaalne töö, muusikaanalüüs</p>	<p>Õppeained</p> <p>Emakeel – õppeteemade lõimimine; Sotsiaalne – sotsiaalse suhtlemise edendamine. Kultuurilugu – rahvalikud laulumängud; Ajalugu – maailmavaated, kultuuritegelased, ajaloos tunnustatud muusikalised saavutused; Kehaline kasvatus – liikumine muusikas</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Muusikaõpetusel on kandev roll teema „Kultuuriline identiteet“ elluviimisel – rahvamuusika ja pärimusmuusika ning selle tänapäevased tõlgendused.</p> <p>Läbivad teemad</p> <p>„Keskkond ja jätkusuutlik areng“ – sotsiaalne aktiivsus, seisukohtade ja hoiakute väljendamine.</p> <p>„Tervis ja ohutus“ – kunstide tasakaalustav mõju.</p>	<p>Rakendatakse kujundavat hindamist, mille aluseks on õpilase individuaalne areng.</p> <p>Hinnatakse õpilase osalemist kirjalikes ja suulistes aruteludes.</p> <p>Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis.</p>
--	--	--	---	--

			<p>„Tehnoloogia ja innovatsioon“ – uute tehnoloogiate katsetamine ja kasutamine.</p> <p>„Teabekeskond“ – info leidmine, selle analüüs; autorikaitse.</p>	
<i>Teema 8 (8 tundi)</i>				
<ul style="list-style-type: none"> • Stiilid (<i>rock, pop-rock, rock'n'roll, kantri, soul, funk, heavy, punk, hip-hop</i> ja disko); • Isiklike põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • töötab läbi lühitutvustuse rokkmuusika ajaloost, oskab eristada erinevaid stiile; 	<p>Õppevahendid:</p> <p>muusikaõpik, muusikavihik, hääl, heli- ja videosalvestised</p> <p>Meetodid:</p> <p>F: loeng, suunatud selgitus, suunatud diskussioon, video K: demonstratsioon, analüüsi ülesanded, õppemäng I: individuaalne töö, muusikaanalüüs</p>	<p>Õppeained</p> <p>Emakeel – keelevaist, diktsioon, välted. Kunstiained – helid, värvid, muusikateoste illustreerimine. Füüsika - akustika, helide teke, levimine ja omadused Läbivad teemad</p> <p>„Tervis ja ohutus“ – kunstide tasakaalustav mõju.</p>	<p>Hinnatakse õpilase osalemist kirjalikes ja suulistes aruteludes. Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis.</p>

Õpitulemused

Õpitulemused	Algtase / teadmine	Kesktaase / rakendamine	Kõrgtaase / arutlemine
Laulmine	Mõistab ja väärtustab laulupeo traditsiooni ja muusikahariduslikku tähendust. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning peast oma kooliastme ühislauale. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepauze ja eksimusi.	Laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses. Mõistab ja väärtustab laulupeo traditsiooni ja muusikahariduslikku tähendust. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning peast oma kooliastme ühislauale. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Muusikaliselt võimekas õpilane: Õpilane laulab hästi, üksikute eksimustega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel. Muusikaliselt vähem võimekas õpilane: Õpilane laulab hästi, üksikute eksimustega, selge diktsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel.	Laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses. Mõistab ja väärtustab laulupeo traditsiooni ja muusikahariduslikku tähendust. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning peast oma kooliastme ühislauale. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Muusikaliselt võimekas õpilane: Õpilane laulab lususalt, kergelt, veatult, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili. Esitus on veenev ja enesekindel. Muusikaliselt vähem võimekas õpilane: Õpilane laulab lususalt, kergelt, veatult, loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja väljendusrikkalt. Esitus on veenev ja enesekindel.
Pillimäng	Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi pillimängus. Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rahuldaval tasemel , esineb puudusi ja eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).	Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi pillimängus. Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel , esineb vähesel määral eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).	Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi pillimängus. Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel , veatult.

Omalooming	Kasutab muusikalisi teadmisi omaloomingu kirjapanekul; Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral , esineb puudusi ja eksimusi.	Kasutab muusikalisi teadmisi omaloomingu kirjapanekul; Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt , esineb vähesel määral eksimusi.	Kasutab muusikalisi teadmisi omaloomingu kirjapanekul; Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt .
Muusika kuulamine ja muusikalugu	Väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult. Väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; Teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; Leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused. Eristab pop- ja rock muusikastiile vähesel määral . Õpilane väljendab vähesel määral oma arvamust kuulatava kohta (nt kirjeldab 1–2 erinevat muusikalist väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vähest muusika oskussõnavara.	Väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult. Väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; Teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; Leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused. Eristab mõningal määral pop- ja rock muusikastiile, oskab tuua üksikuid stiilinäiteid. Õpilane väljendab mõningal määral oma arvamust kuulatava kohta (nt kirjeldab 3–4 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda enamasti tervikliku lausestusega, kasutades küllaldast muusika oskussõnavara.	Väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult. Väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; Teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; Leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused. Eristab erinevaid pop- ja rock muusikastiile põhjalikult . Oskab tuua näiteid vastavat muusikastiili viljelevatest ansamblitest /solistidest. Õpilane väljendab oma arvamust kuulatavast muusikast selgesõnaliselt (nt kirjeldab 5 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja selgitab seda põhjalikult ja tervikliku lausestusega, kasutades rikkalikku muusika oskussõnavara.

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad	Kasutab musitseerides ja kirjalikke ülesandeid lahendades muusikalisi oskusi ja teadmisi. Õpilane omab õpitud materjalist rahuldavaid teadmisi.	Kasutab musitseerides ja kirjalikke ülesandeid lahendades muusikalisi oskusi ja teadmisi. Õpilane omab õpitud materjalist häid teadmisi.	Kasutab musitseerides ja kirjalikke ülesandeid lahendades muusikalisi oskusi ja teadmisi. Õpilane omab õpitud materjalist väga häid teadmisi.
--------------------------------------	--	---	--